יהודה מישלי

הנני

מוכן ומזומן
לקיים המצוה לספר
ביציאת מצרים
יחד
עם
כל ישראל

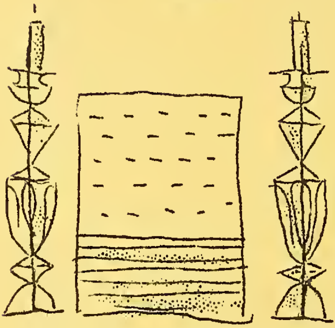
"שולחן ערוך"

לסדר-פסח

קיבוץ געש • תש"ל

צוות-החג

מברך את כל המסובים לשולחן-הסדר שלנו
- ילדים, חברים ואורחים - בברכת

מועדים לשמחה!

השנה ביקשנו לחדש מספר חידושים במהלך ה-
סדר ובצורתו, ולפני הפתיחה אנו מפנים את
תשומת ליבכם לשניים מהם:

1. במקום בולט היצבנו שולחן קטן, והוא ע-
רוך בצורה מסורתית - על כל סממניו הע-
תיקים (הסברם - להלן), כדי להזכיר לנו גם
קטע זה של הווי החג ביהדות.

אך שולחן זה - והכסא הפנוי לידו - בא
לשמש עוד מטרה, ואף לה משמעות סמלית מיוח-
דת: דווקא בימים אלה: זהו מקום שמור ליד
שולחננו (ובלבבנו!) בשביל אחינו
מ"יהדות הדממה",
הנושאים את עיניהם בגעגועים אל ארץ האבות.
נאחל להם ולנו שאכן תתקיים הברכה הכלולה
בהגדה שלנו:

השתא אנחנו גאולי ישראל,
בשנה הבאה - כל בית ישראל!

2. לא שילבנו הפעם קטעי-מחול במסכת הסדר
עצמה, כי ביקשנו לשמור על אופייו הצי-
בורי הרחב של הסדר, עם מיעוט של "הופעות"
ככל האפשר. אולם עם תום החלק המסורתי של
ההגדה נגיש מסכת קצרה, שזורה מקטעי מחול,
שירה נגינה וקריינות:

"שיר השירים לאביב,
לאהבה ולירושלים".

זכור את היום הזה אשר יצאתם ממצרים מבית עבדים!

המשפחה: ....

השולחן: ....

המקומות: ....

קיבוץ געש • פסח תש"ל

על ארבע כוסות של סדר פסח ועל שתיית-יין

ממדרשי חז"ל:

מהיכן קבעו חכמים ארבע כוסות של לילי פסח?

כנגד ארבע כוסות של תרעלה, שהקדוש-ברוך-הוא משקה את רשעי ארץ.

וכנגדן הקדוש-ברוך-הוא משקה את ישראל ארבע כוסות של ישועה לעתיד לבוא ולימות המשיח!

* * *

רבי ישמעאל ברבי יוסי, כאשר הושיטו לו את הכוס – גמע את תוכנה בבת אחת.

שאלו אותו: "רבי, כלום אינך סבור כדברי אותה אמירה האומרת – 'השותה כוסו בבת אחת, הרי זה גרגרן'?!"

אמר להם: "אותה אמירה איננה חלה בשלוש נסיבות אלה – כאשר כוסך – קטן הוא,

כאשר יינך – מתוק הוא,

וכאשר כריסך – רחבה היא...

* * *

מדברי אחרונים:

לפי מנהג מסורתי – כאשר מגיעים בקריאת ההגדה אל פרשת עשר המכות,

נוהגים להטיף מן הכוס טיפת יין אחת עם הכרזת כל מכה ומכה:

"דם!" – טיפה ראשונה, "צפרדע!" – טיפה שנייה וכך עד הסוף;

יש המסבירים את המנהג הזה בכך; שמבקשים לרמוז בזה כי שמחתנו על כך שבגללנו נענש עם שלם איננה שמחה שלימה. אף על פי שהעונש היה ראוי לאותה מפלה, אין היא גורמת לנו שמחה אמיתית: עם קריאת כל מכה ומכה נגרע משהו מכוס-השמחה שלנו...

(על פי דון יצחק אברבנאל. חי בספרד בדור הגירוש, מאה 15)

* * *

אל רבי יהושע בר מבריסק (מרבני החסידים) נכנס פעם בערב פסח, לפנות ערב, יהודי ושאל שאלה: "רבי, האם יכול אני לצאת ידי חובת ארבע כוסות בחלב?" שאל אותו הרב: "אתה חס וחלילה חולה?" משיב לו היהודי: "אני ברוך השם בריא. אבל יין, כבוד הרב, יין יקר בשבילי השנה יותר מדי!"

חג הפסח -
חג האביב
שוב הגיע!

אין כחג זה מבין חגי השנה, שזוכה למא-
מצים כה מרובים לשם הכנתו המוצלחת.

ובמה שנוגע להצלחתו של חג באשר הוא חג -
זוהי "הכמה" ידועה מזמן: ההצלחה תלוייה ב-
אופן מכריע בהזדהותו של הציבור החוגג עם
הערכים העליונים הניצבים במרכזם של חגיו. במקרה זה של פסח - האם מוטל בספק שהערכים של אביב והתחדשות, של חירות ושלום ראויים לכך שציבורנו יחוש כלפיהם הזהדות עמוקה ללא סייג?!

גם אם עברו על חגנו זה במרוצת השניםעליות וירידות, כל פעם מחדש נחלצים אנו למלאכת ההכנה בתקווה ששיתוף הפעולה המירבי מצד הציבור שלנו יוענק במלוא התנופה.

※

ויאמר נא שוב עם התקרב השעה של "התקדש חג":
לא "מופעים" אמנותיים מפוארים קובעים בסופו של דבר את תחושת החג המשותפת והמלכדת-שורות-ולבבות; ואף לא קריינות מלוטשת לעילא ולעילא; אפילו הדג הממולא, המתמוגג על הלשון מרוב "טועם" והיין הנוצץ בכוסות אין בכוחם להדליק בלבבות את הניצוץ המבוקש של עדה-חוגגת-בצוותא-חדא...

בוודאי, יש בכל אלה כדי להנעים ולתרום לאווירה הנאותה; אך כנגד הכל שקול אותו זיק מיוחד של התרוממות-הרוח, של שמחת-חג הנובעת ממעמקים, המתבטאת בסבר הפנים בין חבר לזולתו, המושתתת על תודעה של שותפות-גורל והפורצת בקול אדירים בשעת ה ש י ר ה ב צ י ב ו ר והמורגשת בעליל בחללו של מקום הטקס, בדומה למתח חשמלי...

※

בבואנו להסב כולנו יחד בליל הסדר -
משפחות-משפחות לחוד וכל משפחת-
בית-ג ע ש ביחד - הבה
נתלכד לכדי אמונה שלמה בכך
שאת מועד החירות נוסיף לקדש
בבית זה ונברך בו מדי שנה
על שלומנו ועל שלום העולם,
על כל מעשי ידינו ועל
חיי-השיתוף -

אנו ובנינו
ובני-בנינו
עד עולם!

חג אביב שמח!

ועדת החג

ועוד כמה תזכורות של הרגע האחרון –

למקריינים:

"פתחו פיכם – ויאירו דבריכם!"

– גם אם אינכם קוראים דרך מיקרופון!

ולכל הציבור:

אנא – הקפידו על ההוראות הסידוריות
ואל תשכחו:

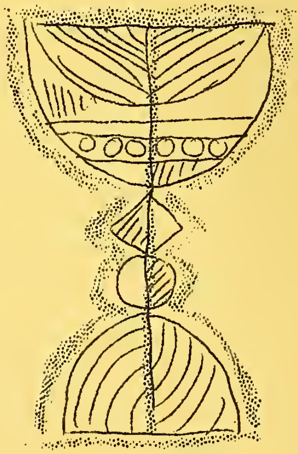
א) שתיית ארבע כוסות היא מצווה
מן המהדרין!

ב) השירה–בציבור – זהו חלקכם הנכבד
במסכת הסדר! בל יחסר קול מקולות
הנוכחים בשירה המשותפת!

תמו דברי ההקדמה והתזכורות.

שעת "התקדש חג" הגיעה.

מי יתן ושמחת–חג שלמה
תהיה נחלת חלקנו השנה!

(3)

מה על שולחן הסדר המסורתי?

1. ק ע ר ה   ש ל   פ ס ח

ועליה בשקעים המתאימים –

א) "הזרוע" – שוק של הרנגולת, רמז לזבח הפסח – הכבשה, אותו היה שוחט אב-המשפחה בשביל בני ביתו, שאכ-לו אותו "בחיפזון" לא יאוחר מחצות הלילה. ההכנה – בצלייה, כמו הזבח..

ב) המרור – שיכול להיות מצמחי הת-בלין החריפים, כמו החזרת סמל לנאמר: "וימררו את חייהם בעבודה קשה".

ג) הביצה – מרכיב הכרחי בכל סעודה טקסית במזרח העתיק בגלל סמליותה הפריונית-ה"אביבית". ביהדות – סמל להתחדשות ותקווה...

ד) "חרוסת" – תערובת של תפוחים (או פירות אחרים), אגוזים, תבלינים שונים (זנגוויל, קינמון וכו') ויין. במקורו – מנה של אפריטיף לעורר את התיאבון לפני הסעודה, אך המסורת ביקשה לראות בצב-עה וצורתה רמז ל ט י ט וללבנים ולעבו-דת הפרך של שיעבוד מצרים...

ה) כרפס – צמח הסלרי, אף הוא שימש בימי קדם כמעורר-תיאבון, וסמליותו בליל הסדר מתבטאת בטבילתו ב-

ו) מי-מלח – מליחות, מרירות – זכר לשיעבוד ה מ ר ולדמעותיו או למי ים-סוף, אותם חצה העם תוך ניסים.

3. שלוש מצות

זו על גב זו בתוך מפית מיוחדת, והן מסמלות את אחדותו של עם ישראל ואת שוויון הערך של כל בני העם; וזאת על פי החלוקה המסורתית המשולשת לפי כוהנים/לוויים/ ישראליים...

4. היין

– מן המרכיבים ההכרחיים של הקרבן בבית המקדש, אך גם ביטוי לשמחת החג, שאין לתארו כלל ללא "דם הענבים"...

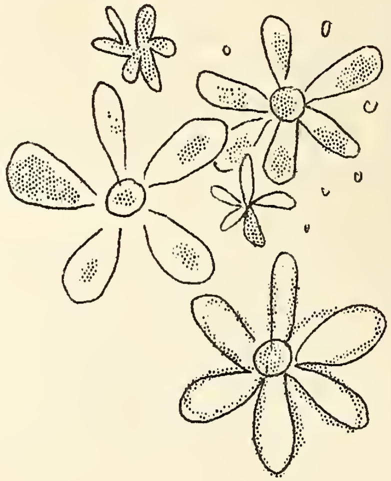
5. ההגדה העתיקה

– הפתוחה על השולחן, היא העתק של "הגדת-פראג" המפורסמת, מראשוני ההגדות שהופיעו בדפוס, משנת 1526 !

לבסוף –

ה"הסבה" –

הכרית שעל הכסא באה לרמוז ל"מיטת-ההסבה" המסורתית של בעל-הבית: כך נהגו בימי קדם לסבת ליד שולחן הסעודה רק בני החורין !

רצוי לעקוב אחרי מהלך הסדר
בעזרת ה"שולחן ערוך" וההדרכות שלהלן:

* כל קטעי הקריאה, הופעות הילדים, השירה-בציבור ושל המקהלה — ממוספרים כאן ברצף.
* קטעי הקריאה מתוך ההגדה — מודגשים כך.
וקטעי שירה מתוך ההגדה — כך.
* באין עדיין בידינו מספר מספיק של הגדות חדשות, מובאים כאן במלואם הקטעים שנוסחם חדש, וכן הוראות ושירה שאינם בהגדה.

1. ברכת פתיחה (מזכירות)

ברוכים קרובינו ואורחינו, הבאים להסב עימנו לשולחן הסדר הערב.
ושלוחות ברכותינו החמות לחברים שבדרכים, לחברים ולבנים שחובת השמירה על גבולות מדינתנו מונעת בעדם מלהסב עימנו הערב.
ולגבי עצמנו — מי יתן ונתברך כולנו בברכת מועדים לשמחה!
השתא — ובכל המועדים הבאים עלינו.
ועתה — הרינו מוכנים ומזומנים לקיים המצווה לספר ביציאת מצרים, יחד עם כל בית ישראל מדור-דור;
כולנו כאן — בית געש פסח תש"ל!

2. נגינת חליליות – חברת הילדים.

3. החודש הזה...ובחודש האביב (המנחה)

4. בניסן נברא העולם, בניסן נולדו אבות,
בניסן נגאלו,
בניסן עתידים להיגאל.
מניין שבניסן נברא העולם?
שנאמר – "ותוצא הארץ דשא, עשב מזריע
זרע למינהו, ועץ עושה פרי."
איזהו חודש שהארץ מלאה דשאים
ואילן עושה פירות?
הווה אומר – נ י ס ן !

5. "לקראת אביב" – חברת הילדים,
הבאת פרחים – ילדי "תומר".

6. היום אתם יוצאים...הנה הסתיו עבר...

7. שירה בציבור – ניצנים נראו בארץ...

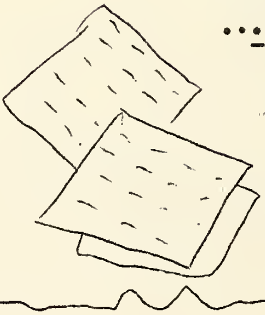
8. נצא השדה...

9. מקהלה – "נצא השדה"

10. כתנות פסים...

11. מקהלה – "כתנות פסים"

12. גשם חלף וסתיו עבר...

13. מקהלה – "גשם חלף"

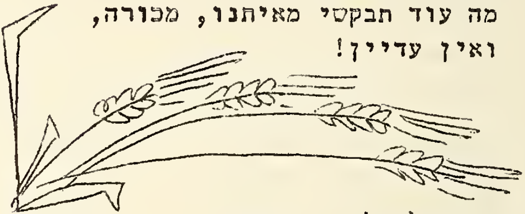
14. הלילה הזה...

15. טל צווה...

16. הא לחמא עניא...

17. שירה בציבור –

מלאו אסמינו בר ויקבנו יין.
בתינו הומים, הומים מתינוקות
ובהמתנו פורה. הי!
מה עוד תבקשי מאיתנו, מכורה,
ואין עדיין!

18. רבן גמליאל היא אומר:

כל שלא אמר שלושה דברים אלה בפסח –
לא יצא ידי חובתו, ואלו הן:
פ ס ח , מ צ ה ו מ ר ו ר.

19. פסח שהיו אבותינו אוכלים

בזמן שבית–המקדש קיים–
על שום מה?
על שום שפסח הקדוש–
ברוך–הוא על בתי
אבותינו במצרים.

20. מצה זו שאנו אוכלים...

21. מרור זה שאנו אוכלים

– על שום מה?
על שום שמררו המצרים
את חיי אבותינו במצרים
שנאמר – "וימררו את
חייהם בעבודה קשה,
בחומר ובלבנים,
ובכל עבודה קשה."

22. כ ו ס ר א ש ו ן,

כוס ישועות נישא ליציאת ישראל משיעבוד
לחירות, מגולה לגאולה,
לחיים ולישועה!

(כולם מוזגים כ ו ס ,
ושותים למעלה מ מ ח צ י ת ו ,
כמקובל...!)

23. מקהלה -

בהלל ובשירים קדמו ליל שימורים.
כוכבים עדה רקיע, ליל-התקדש-חג הופיע!
לקראתו ששון נריע בהלל ובשירים!
כל דיכפין - ייתי בואך!
כל דצריך - הן פה ביתך!
בכל כוס נודף היין, משמחה תזהיר כל עין.

זה חליל· מה נשתנה? מה מרנן הרננה?
זאת היא רננת גילנו!
הבה נקדם חגנו בהלל, בשיר, בשירים!

24. הננו מוכנים לספר... (המנחה)

25. מה נשתנה - שירת הילדים והציבור.

26. עבדים היינו...

27. שירה בציבור - "עבדים היינו".

28. וניגאל משם...

29. במתי מעט...

(הקטע - "היו ישראל מקוששים" לא יוקרא)

30. שירה בציבור - "וכאשר יענו אותו".

31. חברות הילדים – באומר ובצליל:

ויצו פרעה ביום ההוא

את הנוגשים בעם ואת שוטריו לאמור:
"לא תוסיפון לתת תבן לעם ללבון הלבנים
כתמול שלשום! הם ילכו וקוששו להם תבן.
ואת מתכונת הלבנים, אשר הם עושים תמול
שלשום – תשימו עליהם, לא תגרעו ממנו,
כי נרפים הם!
על כן הם צועקים לאמור –
׳נלכה, נזבחה לאלוהינו!׳
תכבד העבודה על האנשים ויעשו בה,
ואל ישעו בדברי שקר!"

ויצאו נוגשי העם ושוטריו, ויאמרו אל
העם לאמור:
"כה אמר פרעה – ׳אינני נותן לכם תבן.
אתם לכו, קחו לכם תבן מאשר תמצאו,
כי אין נגרע מעבודתכם דבר!׳"

ויפץ העם בכל ארץ מצרים לקושש קש לתבן.
והנוגשים – אצים לאמור:
"כלו מעשיכם דבר יום ביומו
כאשר בהיות התבן!"

ויוכו שוטרי בני ישראל,
אשר שמו עליהם נוגשי פרעה, לאמור:

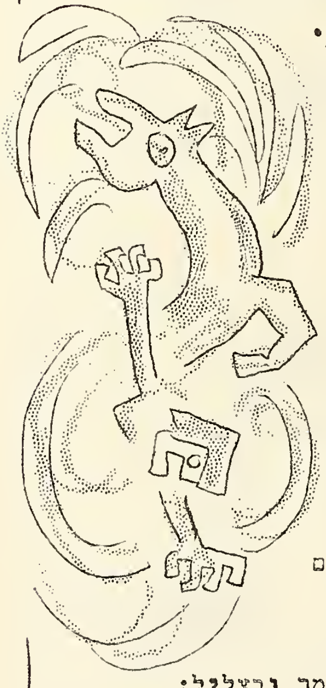
"מדוע לא כיליתם חוקכם ללבון
כתמול שלשום, גם תמול גם היום!"

ויבואו שוטרי בני ישראל, ויצעקו אל
פרעה לאמור:
"למה תעשה כה לעבדיך?
תבן אין ניתן לעבדיך -
ולבנים אומרים לנו - עשו!
והנה עבדיך מוכים!"

ויאמר: "נרפים אתם, נרפים!
ועתה לכו, עיבדו! ותבן לא יינתן לכם
ותוכן לבנים תתנו!
(שמות ו' 6–18)

32. ויהי בימים ההם...

(קטע - "קומו תועי מדבר" - לא יוקרא)

33. ויהי בחצי הלילה...

34. ואלה עשר המכות...

35. ויהי מקץ...

36. אז ישיר משה ובני
ישראל את השירה
הזאת:

37. שירה בציבור -
"אשירה לה'".

38. ותיקח מרים הנביאה
אחות אהרון,
את התוף בידה,
ותצאנה כל הנשים
אחריה בתופים
ובמחולות.
ותען להן מרים:

39. חברת הילדים - באומר ובצליל:
בתופים ובמחולות! סוס ורכבו...
סוס ורוכבו רמה בים...

40. **כוס שני**

ניסא לסלום מדינת ישראל,
לבטחונה,
לשלום בנינו ובנותינו
העומדים על משמר גבולותיה –
לחיים ולשלום!

ועתה – כל דכפין ייתי וייכול!
כל דצריך ייתי ויפסח!

הסעודה קורצת לנו על השולחן –
בתיאבון!
(המנחה)

הסעודה

41. <u>זכור את היום הזה...</u> (המנחה)

42. שירה בציבור - "זכור את היום הזה".

43. <u>כי בכל דור ודור...</u>

44. שירה בציבור - "והיא שעמדה לאבותינו"

45. <u>כי הנה אויביך יהמיון</u>

ומשנאיך נשאו ראש.
על עמך יערימו סוד ויתיעצו על צפוניך.
אמרו - "לכו ונכחידם מגוי,
ולא ייזכר שם ישראל עוד!"
כי נועצו לב יחדיו, עליך ברית יכרותו.

46. <u>זכור את אשר עשה לך עמלק!</u>

47. <u>על דעת עיני...</u>

48. שירת סולו -

היגעו הדמעות

מי טפכן?
וידעו הלבבות
מי הפכם?
הפכם הוא מאורם
תוך רגבים,
ו[illegible]א ידעו רגבים
[illegible] בתוכם...

(הקטע "אל נא תאמר"
- לא יוקרא ולא יוסר).

49. <u>למען ציון לא אחשה...</u>

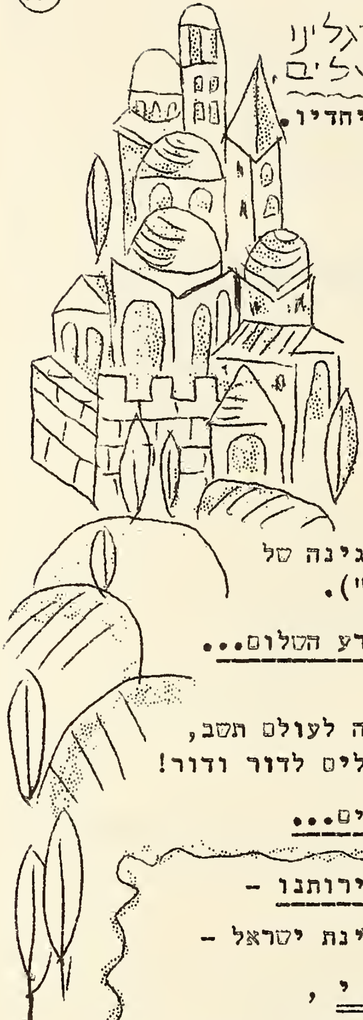
50. <u>ציון - הלא תשאלי לשלום אסירייך...</u>

(הקטע - "והארץ תשקוט" לא יוקרא)

51. <u>ואעבור עליך וארא</u>ך -

מתבוססת בדמייך,
ואומר לך:
"בדמייך - חיי!"
ואומר לך:
"בדמייך - חיי!"

52. עומדות היו רגלינו בשעריך ירושלים,

כעיר שחוברה לה יחדיו.
ששם עלו שבטים,
שבטי יה,
עדות לישראל.
שאלו שלום
י ר ו ש ל י ם !
ישליו אוהביך.
יהי שלום –
בחילך,
שלווה –
בארמנותייך!

(תהלים קכ"ג)

(קריאה על רקע נגינה של "ירושלים של זהב").

53. שים שלום...כי זרע השלום...

54. שירה בציבור –
ויהודה לעולם תשב,
וירושלים לדור ודור!

55. והיה באחרית הימים...

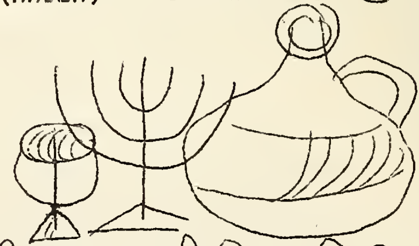
56. השוא שנת כ"ב לחירותנו –

חירות ישראל במדינת ישראל –

כ ו ס   ש ל י ש י ,

כוס נחמה נישא לשלום ישראל,
ולשלום העולם.
יהי שלום בחילנו,
שלווה באהלינו –
לחיים ולשלום!

(המנחה)

57. הנני מביא אותם מארץ צפון...

58. בשוב ה' את שיבת ציון...

59. שאי סביב עינייך וראי...

60. הנה ימים באים...

61. שירה בציבור -

אליהו התשבי,
אליהו הגלעדי.
במהרה יבוא אלינו
עם משיח בן-דויד!

62. נברך על הגפן... (המנחה)

63. מקהלה - "מחול הגת":

הוי נשכימה לכרמים ונלינה בכפרים!
הדורכים - דירכו בגת!
הדורכים - הידד הידד!

מלאו, מלאו היקבים!
דירכו, דירכו הענבים!
הדורכים - דירכו בגת!
הדורכים - הידד הידד!

(פזמון:) יד אל מותן, יד ביד!
כל ארצנו היא כגת. הדורכים...

כבר מלאו הגפנים,
אשכולותינו נכונים! הדורכים...

צקו, הוי צקו נא לגביעים
יין רקח הרקיעים! הדורכים..
יד אל מותן...

שפתותינו בעסיס
עם בנות גם סוס תסיס! הדורכים...
שפתותינו מן הכד לא תחדלנה עדי עד!
הדורכים... יד אל מותן...

64. כוס רביעי,

כוס ברכה ניסא לנו ולבנינו
ולכל מעשה ידינו,
לפרי האדמה ולתנובת האדם,
ליום העמל ולחיי השיתוף
לחיים-לנדבה!

65. מקהלה – "חסל סדר פסח".

66. [illegible]

חד גדיא

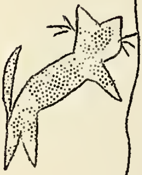

(סירת הילדים והציבור)

האזינו חבריא –
מעשה בחד גדיא!
הסיפור – איש לא בדה,
כך כתוב בהגדה!
חד גדיא...

אבא אל השוק הלך
וקנה גדי צח ורך,
זה הגדי, גדי עיזים
הוא קנה בשני זוזים. חד גדיא...

החתול ארון-ספם מחשבה רעה זמם:
את הגדי תפס בכף ואחר אותו טרף...
חד גדיא...

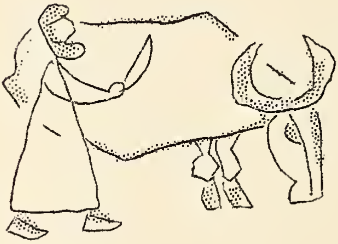
זאת ראה והתמרמר הכלכלב שבחצר:
לזולל הוא לא סלח ונסוך אותו נשך!
חד גדיא...

מן החוץ זנק מקל, על הכלב התנפל,
ובקצב רב חבט והרביץ לו מכל צד.
חד גדיא...

השתולל אז סביב האש,
במקל לנקום ביקש.
התלקח – פיף ופף!
המקל כליל נשרף!
חד גדיא...

שטף מים, מים גל על האש קפץ חיש קל
השתרע רגע קט והאש כבתה מייד.
חד גדיא...

בא השור אל האגם, את המים הוא לגם,
כל המים אשר בו הוא הכניס אל תוך קרבו!
חד גדיא...

הטבח בחר קרבן
את השור הגרגן.
והשחיז את הסכין
ארוחת-בשר הכין.

חד גדיא...

משמים בא מלאך
והפיל את הטבח
שמיאן רוח עצור
והכריע את השור. חד גדיא...

ברקיע קול יקרא:
קץ לרשע, קץ לרע!
מן הארץ שוד יתם -
ושלום על העולם!

חד גדיא...

תם טקס-הסדר.

אחרי הפסקה קלה -
עם קפה ועוגות -

מסכת
"לקינוח סעודה"...

מסכת "שיר השירים לאביב, לאהבה ולירושלים"

באומר, בצליל ומחול.

<u>קריין:</u> עד סיפוח יום ונסו הצללים –אלך לי אל הר המור ואל גבעת הלבונה.
כי הנה הסתיו עבר, הגשם חלף הלך לו.
הניצנים נראו בארץ, עת הזמיר הגיע
וקול התור נשמע בארצנו.
התאנה חנטה פגיה והגפנים סמדר נתנו ריח...

<u>מ ק ה ל ה, ת ז מ ו ר ת, מ ח ו ל :</u>

ריקוד אביב – "ניצנים נראו בארץ".

<u>קריינית:</u> עד טיפוח יום ונסו הצללים –
סוב, דמה לך – דודי – לצבי או
לעופר האיילים על הרי בתר! כתפוח בין עצי
היער – כן דודי בין הבנים. בצילו חמדתי
וישבתי, ופריו מתוק לחיכי.
הביאני אל בית היין ודגלו עלי אהבה!

<u>ר י ק ו ד א ה ב ה</u> – "כי תנעם במחול אהבה".

<u>קריין:</u> גן נעול אחותי-כלה, גל נעול,
מעיין חתום... נרד וכרכום,
קנה וקינמון עם כל עצי לבונה.
מעיין גנים, באר מים חיים
ונוזלים מן הלבנון!

<u>קריינית:</u> עורי צפון ובואי תימן!
הפיחי גני, יזלו בשמיו!
יבוא דודי לגנו ויאכל פרי מגדיו!

<u>מ ק ה ל ה ו ת ז מ ו ר ת :</u>

"עורי צפון".

<u>קריין:</u> הינך יפה, רעייתי! הינך יפה!
עינייך יונים מבעד לצמתך.
שערך כעדר העיזים שגלשו מהר גלעד.
כמגדל דויד – צווארך, בנוי לתלפיות.
אלף המגן תלוי עליו, כל שלטי הגיבורים.
עד שיפוח יום ונסו הצללים –
אלך לי אל הר המור ואל גבעת הלבונה.
איתי מלבנון, כלה, איתי מלבנון תבואי!
תשורי מראש אמנה, מראש שניר וחרמון!

<u>ר י ק ו ד ס ו ל ו</u> – "איתי מלבנון".

<u>קריינית:</u> השבעתי אתכם – בנות ירושלים,
אם תמצאו את דודי –
מה תגידו לו: שחולת אהבה אני!
דודי צח ואדום, דגול מרבבה.
זה דודי וזה רעי, בנות ירושלים!

<u>קריין:</u> אחת היא יונתי, תמתי;
אחת היא לאימה, ברה היא ליולדתה.
יפה את רעייתי כתרצה, נאווה כירושלים!

<u>ר י ק ו ד</u> עם שירת הרוקדים –

"אוויר הרים צלול כיין"
(ירושלים של זהב)

תם ונשלם

וחג שמח!

(קטע זה שולב בקריאה והגדה אחרי
קטע מס. 50 – "ציון, הלא תשאלי
לשלום אסירייך".)

לכבוד חג-החירות
שדרה אמש ב"קול ישראל"
ברכת-חג
מיוחדת זו מפי יהודי
דובר-עברית מבריה"מ:

לכל אזרחי המדינה היהודית הנני פונה
באיגרת זו בשמי ובשם ידידי הרבים.

אנו – היהודים היושבים בגולת ברית-המועצות – דורשים בשלומכם ובשלום ארצנו היקרה – מ ד י נ ת י ש ר א ל .
אנו אומרים – "א ר צ נ ו", כי ישראל ארצו היא של כל בן-ישראל. הלא רק עליה יכול יהודי לומר בכנות – "ארצי"!

עליכם לדעת, כי אנו איתכם במאבקכם ל-מען קיום מדינת ישראל, למען קיום עמנו, נגד המניעים חדשים המתנכלים לנו ומעודדים על ידי מוסלי המדינה, שבה אנו בגולה.
עליכם לדעת, כי אנו צוהלים עם כל הישגו והישגו של צה"ל, ואנו אבלים איתכם על כל אחד ואחד שמת בעד ארצנו. אנו מאושרים לשמוע על הישגי המדינה בתעשייה ובחקל-אות, במדע ובקליטת-עולים. עליכם לדעת כי משאת נפשנו היחידה היא לעלות ישרא-לה, לשוב לארצנו ולחיות חיי עמנו בתוך עמנו.

אסירי-תודה אנו לכל איש ואיש התומך בזכותנו להוציא לפועל את השאיפה הזאת.
אנו כולנו תקווה, כי בוא יבוא היום, עליו אנו חולמים ולבואו שואפים, וסוף-סוף תתקיים משאת נפשנו ונהייה איתכם.

ל מ ר ו ת ה כ ו ל – א נ ו נ ש ו ב !

א נ ו נ ש ו ב. ש ל ו ם , ש ל ו ם

ו ל ה ת ר א ו ת ! ל ה ת ר א ו ת

ב א ר צ נ ו !

מוסקבה, שבת-שירה, י"ח בשבט תש"ל.

ההודעה "קול ישראל" שודרה בסקר - כמובן.

מועדים
לשמחה!